

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te PEER

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	48363
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Kristel PAZEN
Adres	Zavelstraat 2 - 3990 PEER
Telefoon	011-63.26.06
Fax	011-63.33.76
E-mail	info@basisschooldepuzzel.be
Bestuur van de instelling	Kath.Basisond. Kleine-Brogel
Adres	Zavelstraat 2 - 3990 PEER
Scholengemeenschap	KathBasisGE-NEGEN
Adres	Steenovenstraat 20A - 3990 PEER
CLB	Vrij CLB Noord-Oost-Limburg
Adres	Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-06-2014, 03-06-2014, 05-06-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-06-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	25-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Bart HAENRAETS
Teamleden	Frieda THIELS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Basisschool de Puzzel ligt in de dorpskern van het landelijke Kleine-Brogel, een deelgemeente van de stad Peer. Vanuit de centrale ligging vormt de schoolpoort van de Puzzel een sociale ontmoetingsplaats. De meeste leerlingen wonen in de eigen deelgemeente. Bijna alle leerlingen hebben het Nederlands als thuistaal. De schoolpopulatie vormt een spiegel van de maatschappelijke context van de gemeente. Het leerlingenaantal daalt lichtjes onder invloed van de dalende geboortecijfers. Toch houden tevreden ouders, zelfs na een verhuis, vast aan deze school.

De schoolvisie waarin de Puzzel staat voor 'samen' school maken, als puzzelstukken passend bij mekaar, vormt de rode draad doorheen de beleidsbeslissingen. De meeste leraren schenken veel aandacht aan het realiseren van een warme, veilige en positieve schoolomgeving en aan het welbevinden van elk kind. Onder de leiding van de dynamische en bereikbare directeur bloeiden de teamleden open en groeiden ze naar mekaar.

Voorafgaand aan de doorlichting bepaalde de onderwijsinspectie tijdens het vooronderzoek de focus. Tijdens de doorlichting onderzocht zij de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Daarnaast bracht ze de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid in kaart. Het inspectieteam controleerde tevens een aantal aspecten van de erkenningsvoorwaarde inzake 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', van de regelgeving en van de overige erkenningsvoorwaarden.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers voorzien een aanbod met toereikende luister- en spreekkansen en tonen een doelbewuste aandacht voor de domeinen lezen en schrijven. Ze noteren periodiek gerichte observaties. Gegevens uit een koepeleigen instrument vormen hierbij een leidraad. Aan de thema's koppelen ze nog te weinig doelgerichte en relevante woordenschat. In het klasbeeld kunnen talige en niet-talige boodschappen nog een rijkere basis vormen voor het latere lezen en schrijven. Ook de hoeken kunnen specifieker op de leeftijd van de kleuters en vanuit het thema worden verrijkt. De kleuteronderwijzers en de zorgleraar verzamelen gegevens over de taalontwikkeling in het kindvolgsysteem. Ze voorzien voor de kleuters met extra noden zorgmaatregelen. De overstap naar het eerste leerjaar verloopt, wat betreft dit leergebied, voor de meeste kleuters vlot.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers bieden de leerstof op een planmatige en samenhangende wijze aan. Hoewel het onderwijsleerpakket instaat voor een vrij evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen, legt de school een aantal accenten. De sterke investering in de domeinen spelling en lezen zorgt er onder andere voor dat de onderwijstijd voor spreken en luisteren wordt gereduceerd. Er ligt een uitdaging in het nastreven van een evenwichtig domeinaanbod met voldoende spreek- en luisterkansen voor leerlingen. Een klassikale onderwijsstijl overweegt vaak en gevarieerde, actieve en betekenisvolle werkvormen komen eerder sporadisch voor. De leerlingen missen hierdoor geregeld kansen tot het ontwikkelen van zelfsturing of het nemen van initiatief. De onderwijzers en de zorgleraren brengen met (leerpakket)eigen en genormeerde toetsen de spelling- en technische leesvaardigheden op een betrouwbare wijze in kaart. De gegevens in het leerlingvolgsysteem, samen met deze uit het vervolgonderwijs, bevestigen de kwaliteit van het aanbod Nederlands. De resultaten van minder makkelijk meetbare vaardigheden zoals spreken en luisteren, worden hierin weinig opgenomen.

Zowel de kleuter- als de lagere afdeling voldoen niet aan de onderwijsdoelstellingen voor het leergebied muzische vorming. Beide afdelingen geven het leergebied in te geringe mate vorm vanuit de decretale uitgangspunten en de visie van het leerplan. Ook wenden de leraren de leerplandoelen onvoldoende aan als leidraad voor het realiseren van een samenhangend aanbod. Dit alles resulteert in veel modelmatig en productgericht werk. De muzische uitstraling van de klassen is erg leraarafhankelijk. Beeld- en muzikale activiteiten overwegen. De domeinen drama en beweging komen in mindere mate aan bod. Het

vernieuwde leerplan media bestudeerden de teamleden nog niet gezamenlijk. En uit het oude leerplan media zijn te weinig aspecten geïmplementeerd. Het totale aanbod is hierdoor onevenwichtig en onvolledig.

Het recent aangestelde maar geëngageerde zorgteam zette al heel wat stappen om de leerbegeleiding te actualiseren en te verruimen tot een zorgcontinuüm bestaande uit verschillende fasen. De klasleraren staan hiervoor open en het beleid voorziet hierover bijkomende vorming. In de huidige zorgwerking staat, conform de schoolvisie, het welbevinden van de kinderen centraal. Het zorgteam voorziet voor het in kaart brengen van 'positieve kindkenmerken' een plaats in het nieuwe digitale kind- en leerlingvolgsysteem. De verwachtingen, afspraken en procedures met betrekking tot de leerbegeleiding leiden tot een behoorlijke opvolging en begeleiding van de ontwikkeling van alle kinderen. De kinderen met een leervoorsprong krijgen een gedifferentieerd wiskunde-aanbod. De leraren hebben permanent en uitgesproken aandacht voor een onmiddellijke en volgehouden dialoog met de ouders.

Het schoolteam staat voor de uitdaging om in de zorgwerking een evenwicht te zoeken tussen de ondersteuning op kind-, leraar- en schoolniveau. Het ontwikkelen van voldoende expertise, met het oog op een deskundiger opnemen van de eerstelijnsverantwoordelijkheid voor de preventieve basiszorg door alle klasleraren, staat hierin centraal. De verhoogde zorgmaatregelen en de uitbreiding van zorg beter in kaart brengen en bijsturen, vormen een tweede aanbeveling. Het schoolteam worstelt immers met het evenwicht tussen klasinterne, klasexterne en schoolexterne (zorg)begeleiding.

De evaluatiepraktijk kenmerkt zich door een grote aandacht voor de evaluatie van de eerder cognitief gerichte leergebieden. De ruime aandacht voor het evalueren van de spelling- en technische leesvaardigheden vormt hiervan een illustratie. De evaluatiepraktijk is in nog te geringe mate afgestemd op de richtlijnen hierover in de leerplannen. Prille initiatieven die de leerlingen aanzetten om zichzelf te evalueren, vinden ingang. De leraren staan open voor externe evaluaties en nemen voor de leergebieden Nederlands, wiskunde en - deels - wereldoriëntatie, deel aan schooloverstijgende toetsen. Het expliciet bespreken van de evaluatiegegevens tijdens de personeelsvergaderingen met het oog op bijstellingen op schoolniveau vormt niet de gewoonte. De school kan reflecteren over een systeem dat de samenhang tussen plannen, observeren, registreren, evalueren en rapporteren doelgericht ondersteunt.

De schoolleiding investeerde de afgelopen jaren succesvol in een open communicatie, een democratische besluitvorming en activeerde het samenhorigheidsgevoel. De ondersteunende werk- en beleidsgroepen zorgen voor een draagvlak voor beleidsbeslissingen. Dankzij de inspanningen ontstond een gestructureerde en ordelijke schoolomgeving waarin alle participanten de nodige aandacht schenken aan mekaars goedvoelen.

Het vormt een uitdaging om het kwaliteitszorgsysteem te optimaliseren door een ruimere en meer systematische verzameling en analyse van interne en externe data. Gemaakte onderwijskundige afspraken opvolgen op de klasvloer vormt hierbij een actiepoint. Het schoolteam investeert tevens nog weinig in een gefaseerde en doelgerichte pedagogische prioriteitenplanning. Bij het ontwikkelen van de plannings- en observatiedocumenten tot instrumenten voor de bewaking van het onderwijsaanbod, kan het schoolbeleid waken over planlast en functionaliteit.

De onderwijsinspectie besluit deze doorlichting met een advies 'gunstig beperkt in de tijd'. Voor het leergebied Nederlands voldoen de kleuter- en de lagere afdeling aan de onderwijsdoelstellingen. Dit geldt niet voor het leergebied muzische vorming. Dit leergebied onderwerpt de onderwijsinspectie zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling na een periode van drie jaar aan een nieuwe controle.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving. De onderwijsinspectie rekent er wel op dat de hulpverleners een erkende basisopleiding krijgen zoals op scholengemeenschapsniveau werd afgesproken. Het doorlichtingsteam vertrouwt er, gezien de openheid en de bereidwilligheid bij het hardwerkende Puzzelteam, op dat de school er zal in slagen het tekort binnen de opgelegde tijdspanne weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers voorzien een aanbod met toereikende luister- en spreekactiviteiten en tonen een intentionele aandacht voor de lees- en schrijfvoorwaarden. Samen met de evaluatiegegevens, de doelbewust verzamelde gegevens over de taalcompetenties in het kindvolgsysteem en de hieruit voortvloeiende zorgmaatregelen garandeert dit een voldoende evenwichtig en volledig taalaanbod. De resultaten in de lagere afdeling bevestigen dit.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. Een doelgericht, aan de leerplandoelen gekoppeld aanbod ontbreekt. Een evenwichtig en gevarieerd domeinaanbod is niet aanwezig. De kleuteronderwijzers hanteren geen functioneel bewakingssysteem waarmee ze de volledigheid van het aanbod bewaken. In het kleutervolgsysteem zijn weinig muzische evaluatiegegevens terug te vinden.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers geven hun aanbod vorm vanuit een thematische werking.
Onderwijsaanbod	De themakeuze sturen de kleuteronderwijzers in vrij grote mate zelf aan. Heel wat thema's volgen, met jaarlijks terugkerende onderwerpen, de jaarkalender.
<i>Referentiekader</i>	Toch hebben de meeste kleuteronderwijzers bij de themakeuze geregeld
<i>Planning</i>	aandacht voor de actuele leefwereld en de belangstelling van de kleuters. Dit
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leidt frequent tot klaseigen keuzes. Een grotere variatie in het thematisch aanbod
<i>Samenhang</i>	en een beter aansluiten bij de interesses van de eigen kleuters zijn hiervan het
<i>Brede harmonische vorming</i>	resultaat.
<i>Actief leren</i>	

Voor de uitwerking van het thematische aanbod ontwikkelen de kleuteronderwijzers verschillende ideeën. Zij hanteren als referentiekader hiervoor een koepeligen instrument. In hun planningsinstrument verwijzen de kleuteronderwijzers enkel naar dit koepeligen instrument en niet naar de leerplandoelen. Het bijhorend weekschema omvat vooral een opsomming van activiteiten en in veel mindere mate een weergave van leergebieden en domeinen. De kleuteronderwijzers gebruiken de leerplannen niet als raamwerk voor het vormgeven van hun onderwijs. Ook de visie, de uitgangspunten en de kerngedachten van de leerplannen blijven vrij onontgonnen terrein. Wel namen de kleuteronderwijzers, onder impuls van het beleid, het initiatief om voor de leergebieden Nederlands en wiskunde het aanbod te toetsen aan de leerplandoelen. Dit leidde vooral tot een verantwoordingsgericht aanvinken van leerplandoelen en in veel mindere mate tot een inhoudelijk exploreren en zich meester maken van deze leerplandoelen.

De kleuteronderwijzers scheppen met hun ruime aanbod aan kring-, waarnemings- en vertelmomenten kansen voor spreken en luisteren. De kleuters krijgen hierin de gelegenheid om te praten over ervaringen die een persoonlijke betekenis hebben. De fiche die als vorm van een groeilijn in de verhalen functioneert, is erg summier opgebouwd. De kleuteronderwijzers baseren zich vooral op hun 'ervaring' om uit te maken of een verhaal geschikt is voor hun groep. Bij de jongste kleuters hanteert de klastitularis een ondersteunend pakket dat met behulp van een 'klaspop' bijdraagt aan de spreekdurf van deze jongste kleuters. Dit pakket hanteert de klastitularis sporadisch bij het kiezen van voor jonge kleuters relevante woordenschat. Toch stelt de onderwijsinspectie vast, verspreid over de volledige kleuterafdeling, dat het doelbewust nastreven van specifieke, leeftijds- en themagerelateerde woordenschat nog heel wat groeimogelijkheden heeft. De kleuteronderwijzers willen 'de lat zo hoog mogelijk leggen', maar staan in te geringe mate stil bij de effecten hiervan op de minder (taal-)kansrijke kleuters. Aan weinig relevante en voor kleuters te moeilijke taalschat hebben deze kinderen geen boodschap.

Hun klasbibliotheek vullen de kleuteronderwijzers met aan het thema gelinkte prenten- en beeldwoordenboeken aan. Dit meestal aantrekkelijk uitgestalde boekenaanbod daagt de kleuters in voldoende mate uit om zin in 'lezen' te krijgen en om verhalen na te gaan spelen en vertellen. De oudsten uit de lagere afdeling lezen periodisch voor aan de jongste kleuters en maken op deze wijze 'lezen' zinvol. Een muzisch bewegingsprogramma draagt bij de vier- en vijfjarige kleuters bij tot de motorische ontwikkeling en het voorbereidend schrijven.

Bij de oudste kleuters is er gerichte aandacht voor de domeinen lezen en schrijven al dan niet ondersteund door een leerpakket. Met speelwerkbladen en een letterhoekje krijgen kleuters inzicht in de functie van geschreven taal en willen ze zelf graag schriftelijk communiceren. Elk schooljaar gaan de oudste kleuters een schrijfles mee volgen in het eerste leerjaar. Over auditieve synthese, pengreep en schrijffletters maakten de leraren afdelingoverstijgende afspraken. De kleuteronderwijzers leren de kleuters klanken en woorden discrimineren en spelen met ritmische aspecten van taal en rijmen. Met aandacht voor intonatie en mimiek integreren zij geregeld taal in muzische vorming. Doelgericht taalbeschouwen en nadenken over taal en taalgebruik blijft echter, mede door een te geringe leerplankennis, erg divers en beperkt. Dankzij hun ondervinding en leraarafhankelijk al dan niet met bronnenmateriaal, slagen de kleuteronderwijzers erin voor Nederlands een voldoende ruim en evenwichtig aanbod te creëren. De thematische werking ondersteunt, zij het nog weinig doelbewust, de samenhang hierin.

Ondermeer doordat het leerplan muzische vorming voor de kleuteronderwijzers op dit ogenblik geen referentiekader vormt en omdat dit leerplan niet ten gronde werd bestudeerd, zijn muzische activiteiten onvoldoende doordrongen van de kerngedachten bij dit leergebied. Zo ontbreekt het in vele muzische activiteiten aan exploreren, gericht beschouwen, experimenteren en stimuleren van de verbeelding met het oog op het ontwikkelen van de eigen creativiteit. Dit resulteert in veel modelmatig en productgericht muzisch werk. Ook het aanbod buitenschoolse culturele activiteiten blijft beperkt.

De navorming muzische vorming droeg bij vele kleuteronderwijzers in geringe mate bij tot een groter inzicht in de visie en de structuur van het leerplan. Afhankelijk van de leraar, individuele deskundigheid en interesses, zien we meer kansen tot experimenteren, bijvoorbeeld in rollenspel en verkleedmomenten. Ook aanzetten tot beschouwen vinden leraarafhankelijk meer ingang. Opvallend positief is de benadering van de kleuters. Kleuteronderwijzers willen zonder uitzondering dat elke kleuter echt kan genieten, in het algemeen, en van muzisch werk(en). De kleuteronderwijzers bouwen hierbij intensief en bewust aan het (zelf)vertrouwen van elke kleuter.

Met een overwicht aan geplande beeldende en muzikale activiteiten komen de domeinen drama, beweging en media onvoldoende intentioneel aan bod. Beeldaspecten, liedjes zingen, al eens een bijhorend dansje uitvoeren of spelen met instrumenten, krijgen het overwicht in het aanbod. Klanken zelf omzetten in beweging en hierover communiceren blijft beperkt. De doelen van het domein media blijken onbekend. De kleuteronderwijzers refereren hierbij (onterecht) naar de voor de lagere afdeling bedoelde leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT (informatie- en communicatietechnologie).

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

Bij het plannen gebruiken de meeste kleuteronderwijzers een 'weekeenschema'. Zij hanteren geen vastgelegde afspraken over de onderwijstijd die naar 'eet-, plas- en jasmomenten' mag gaan. Hierdoor stelde de onderwijsinspectie in een aantal weekeschema's hiervoor overdreven en niet aan de leeftijd aangepast tijdsgebruik vast. In een aantal weekeschema's komen er veel momenten met 'vrij spel' voor en ontbreekt het aan doelen en voldoende geleide activiteiten.

Tijdens rituelen en weerkerende activiteiten, zoals in de onthaalhoek, benutten de kleuteronderwijzers regelmatig kansen om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Talige en niet-talige boodschappen die deze taalontwikkeling als rijke basis voor het latere lezen en schrijven kunnen ondersteunen, komen in de onthaalhoek en in het ruimere klasbeeld echter divers en in te geringe mate voor.

De kleuteronderwijzers verrijken de hoeken eerder intuïtief en afhankelijk van thema, tijdstip en ervaring. Een doelgerichte, op de leeftijd en de ontwikkeling van de kleuters afgestemde hoekenverrijking is hierdoor niet steeds aanwezig. Lijnen of afspraken hierover ontbreken.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers geven aan over voldoende ontwikkelingsmaterialen te beschikken.

De kleuteronderwijzers zetten gericht in op het verruimen van de klas- en schoolbibliotheek. Jaarlijks voorziet het beleid een budget voor het vergroten van het boekenaanbod. Sporadisch zetten de kleuteronderwijzers software bewust in om de taalontwikkeling van de kleuters in de 'computerhoek' te stimuleren. De oudste kleuters gebruiken al eens het digitale bord van de zesdeklassers. Een bestuderen van de materiële vereisten zoals opgenomen in de leerplannen muzische vorming en Nederlands, vond tot op heden niet plaats. De school beschikt ook niet over een overzicht of inventaris van taalontwikkelings- en muzische materialen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Observaties vormen voor de kleuteronderwijzers de basis voor het in kaart brengen van het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters. De kleuterleraren benadrukken hierin hun aandacht voor het welbevinden van elke kleuter. Dagelijkse observaties noteren ze leraarafhankelijk. Om de gerichte observaties structuur te geven, hanteert elke kleuteronderwijzer een eigen instrument. Rode draad doorheen elk van deze instrumenten vormt de structuur van het koepeleigen referentiekader. Hierdoor is de evaluatiepraktijk breed. Het op mekaar afstemmen van deze instrumenten en een reflectie over de observatiecriteria vonden niet plaats.
Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	Om de schoolrijpheid van de oudste kleuters in kaart te brengen, hanteren de kleuteronderwijzers een genormeerde toets. Indien bij bepaalde kleuters hierna vragen blijven bestaan, nemen zij een bijkomende toets af om het beeld te verfijnen. Voor de kleuters met extra noden hanteert het kleuterteam samen met de zorgleraar een gevalideerd kleutervolginstrument. Bij het in kaart brengen van de muzische competenties valt op dat de beeld- en muziekaspecten, de betrokkenheid en de technische vaardigheden de overhand krijgen. Het team implementeerde recent een digitaal kindvolgsysteem. De kleuteronderwijzers en de zorgleraar ondersteunen de kleuters met extra noden in een 'zorggroepje' en met een remediërend aanbod van de titularis zelf. Deze interventies leggen de kleuterleraren slechts beperkt vast. Bij een aanhoudende problematiek voert de klastitularis in het schooleigen digitale sjabloon van het kindvolgsysteem een aanmelding in. Hierbij noteren de titularis en de zorgleraar beknopt de uitgevoerde acties. De ouders van de drie-, vier- en vijfjarige kleuters krijgen jaarlijks in een persoonlijk oudercontact tussentijdse feedback over de ontwikkeling van hun kleuter. De kleuteronderwijzers geven wekelijks bij de jongste kleuters, tot sporadisch bij de oudere kleuters, een 'themabriefje' mee naar huis om met de ouders te communiceren over de actuele klaswerking.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Driemaal per schooljaar screenen de kleuteronderwijzers het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van hun kleuters. Deze gegevens vinden een plaats in het digitale kindvolgsysteem. Samen met de overgangsgesprekken en de besprekingen tijdens het multidisciplinair overleg, leidt dit tot een ruime beeldvorming. De kleuteronderwijzers hanteren een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl. Zij communiceren plichtsbewust, consequent en direct met de ouders. In het contractwerk bij de oudste kleuters schenkt de klastitularis aandacht aan verschillende domeinen. Hierin staan hoofdzakelijk 'moetjes'. Van een gedifferentieerd aanbod is in het contractwerk nog weinig sprake. De zorgjuf voorziet in overleg met de klastitularissen wel in een gedifferentieerd aanbod voor kleuters met extra noden. Om de overstap naar het eerste leerjaar te vergemakkelijken, legden de leraren in een document afspraken vast en hanteren zij een specifieke observatielijst, vooral met het oog op het aanvankelijk lezen. Het vele informele overleg, het naleven van gemaakte afspraken en het gestructureerde overgangsgesprek op het einde van de kleuterloopbaan, garanderen een vlotte overstap naar de lagere school.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers bieden de leerinhouden op een planmatige en gelijkgerichte wijze aan. Dit leidt tot een voldoende evenwichtig, volledig en samenhangend aanbod. De valide outputgegevens, de resultaten in het vervolgonderwijs en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem bevestigen deze motivering.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Als referentiekader gebruiken de onderwijzers sinds vorig jaar de vernieuwde versie van een bestaand onderwijsleerpakket. De onderwijzers vergeleken dit schooljaar de inhouden van het pakket met de leerplandoelen. In de hogere leerjaren concluderen de onderwijzers dat er in mindere mate aandacht is voor de domeinen spreken en luisteren en dat het team een stevig accent legt op de domeinen spelling en taalbeschouwing. Deze reflectie leidde nog niet tot bijsturende acties op klas- en op schoolniveau. In het eerste leerjaar gebruikt de klastitularis een verschillend onderwijsleerpakket. De hierin gebruikte directe systeemmethode leidt tot goede technische leesresultaten en een vlotte overstap naar het tweede leerjaar. De klastitularis stemde, met het oog op die vlotte overgang, de aan te leren schrijffletters op deze van de volgende leerjaren af. Alle onderwijzers volgen de planning van het onderwijsleerpakket.

De onderwijzers blijken impliciet de kerngedachten en uitgangspunten behorend bij dit leergebied behoorlijk onder de knie te hebben. Dit, ondanks het ontbreken van een gemeenschappelijke studie van de achterliggende visie van de leerplannen. Ook het recent vernieuwde leerplan taalbeschouwing doorworstelden de onderwijzers individueel. Er ontbreekt een op schoolniveau investeren in visieontwikkeling over de leergebieden in het algemeen. Dit resulteert voor het leergebied Nederlands in verschillende klassen vooral in een onevenwicht tussen instructiemomenten en gevarieerde, actieve, levensechte werkvormen. Klassikale, leraargestuurde werkvormen overheersen hier. En we zien in mindere mate kansen tot zelfsturing en initiatief. In de lagere klassen experimenteren de onderwijzers met hoekenwerk en taalspelletjes. In de hogere klassen met contractwerk. Het schoolbeleid investeerde in nascholing over contractwerk.

Het domein spelling krijgt in alle klassen erg veel aandacht. In de eerste vier leerjaren ontwerpen de onderwijzers bovendien bijkomende spellingoefeningen. Ook zien we overal een stevige inzet wat betreft het aanwakkeren van het leesproces en een sterke ondersteuning van taalzwakkere lezers. Met diverse leesacties ondersteunt het team de leesontwikkeling. Illustratief hiervoor zijn het niveaulezen, het 'tandemlezen', de werking met een 'boekenkaart' en met lees(groot)ouders. Dit resulteert bij de meeste leerlingen in een stevige technische leesvaardigheid en een hoge leesmotivatie.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Alle onderwijzers besteden voldoende onderwijstijd aan het leergebied Nederlands.

Over een aantal ondersteunende wandplaten maakten de onderwijzers afspraken. Zoals bijvoorbeeld over de platen uit het onderwijsleerpakket of het schriftbeeld. Deze verrijken consequent in elke klas het klasbeeld. Andere, vooral zelfgemaakte, wandplaten geven de onderwijzers verscheiden en beperkt gradueel opgebouwd vorm. Ook kent het gebruik van de wandplaten weinig functionaliteit en dynamiek.

Materieel beheer**Uitrusting***Leermiddelen*

De investering van het beleid in de schoolbibliotheek compenseert voor een deel het minder bereikbare aanbod uit de gemeentelijke bibliotheek. De verplaatsing hierheen vormt een knelpunt.

De onderwijzers bestudeerden de minimale vereisten van de leerplannen Nederlands niet. Hierdoor zijn zij zich in mindere mate expliciet bewust van de nodige leermiddelen en de mogelijkheden van verschillende middelen.

De onderwijzers beschikken over software met betrekking tot werkwoordspelling en over interactieve taalspelletjes. In ICT-leermiddelen en software investeerde het beleid recent in mindere mate. Waar aanwezig gebruiken de onderwijzers een digitaal bord. De onderwijzers ondersteunen de leerlingen met leesproblemen zo nodig en in afspraak met de ouders met een voorleesprogramma.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk***Evenwichtig en representatief**Gericht op bijsturing**Leerlingvolgsysteem*

De lagere afdeling evalueert de leerlingen in een 'tienwekensysteem'. Elke onderwijzer toetst in zo'n periode verplicht minimaal elk domein. Over het beoordelen van spellingfouten in creatieve schrijfoefeningen maakten de onderwijzers een kwaliteitsvolle afspraak. Het inhoudelijk evalueren van zulke creatieve schrijfoefeningen blijft echter een subjectief en beperkt aan criteria gebonden gegeven. Hierom herleiden de onderwijzers de evaluatie van een schrijfoefening vaak tot een 'puntenoefening' of 'toets'. Van 'peer-evaluatie' en waardering van deze schrijfoefeningen zijn weinig sporen terug te vinden. De onderwijzers bestudeerden niet gemeenschappelijk de richtlijnen met betrekking tot de evaluatie van dit domein schrijven in het leerplan. De evaluatie van het domein spreken kent gelijkaardige knelpunten. Het evalueren hiervan blijft vaak beperkt tot het spreken 'voor de klas', bijvoorbeeld naar aanleiding van een spreekbeurt of boekbespreking. De werking met een 'overhoringsschrift' leidt voor de zesdeklassers tot een in zekere mate geïntegreerd aanbod leren leren. Alternatieve evaluatievormen vinden slechts met mondjesmaat ingang. Een waardevol voorbeeld hiervan vormt de zelfevaluatie die leerlingen na het contractwerk mogen uitvoeren.

Naast de klas- en onderwijsleerpakketeigen toetsen, geven de spellingtoetsen uit het leerlingvolgsysteem en de genormeerde leesniveautoetsen een betrouwbare indicatie van de ontwikkeling in deze domeinen. De school neemt bovendien met de vierde- en zesdeklassers deel aan de koepeltoetsen en schooloverstijgende toetsen Nederlands. De output op deze toetsen op het einde van de basisschool bevestigt het bereiken van de eindtermen voor de meeste leerlingen. De school analyseert deze outputgegevens nog minder systematisch. De betreffende klastitularissen sturen hun klaswerking op basis van de resultaten bij. Op schoolniveau hierover reflecteren, acties plannen en bijsturen, gebeurt te beperkt.

Rapporteringspraktijk*Evenwichtig en volledig**Interne en externe**communicatie*

Het 'tienwekensysteem' resulteert driemaal per schooljaar in een rapportering met hoofdzakelijk cijferscores voor elk domein van het leergebied Nederlands, ook voor het domein taalbeschouwing. De uitgesproken aandacht voor het lees- en spellingonderwijs reflecteert zich in de evaluatie- en rapporteringspraktijk. De domeinen lezen en vooral spelling krijgen hierin een vaak onevenredig grote plek toegewezen. Over de ontwikkeling in de domeinen spreken en luisteren krijgen de ouders in het rapport veel minder informatie. Bovendien plaatsen sommige onderwijzers het domein spreken onder een ander leergebied dan Nederlands.

Begeleiding	Het gebruik van observaties en/of een observatieschrift is in de lagere afdeling niet veralgemeend ingeburgerd. De beeldvorming gebeurt vooral op basis van de toetsen. Bij de leerlingen met extra noden noteren de onderwijzers de reeds uitgevoerde acties en de hulpvraag in het hiervoor bestemde digitale formulier. Tijdens het multidisciplinair overleg leidt dit zo nodig tot taalontwikkelings-ondersteunende maatregelen.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

Op het einde van het schooljaar schrijft elke onderwijzer in het digitale leerlingvolgsysteem de belangrijkste informatie over elke leerling. Deze informatie lichten de onderwijzers bij de start van het schooljaar in een overgangsgesprek toe aan de volgende titularis.

Soms maken de onderwijzers individuele foutenanalyses. Indien zij vaststellen dat voor een groot deel van de klasgroep een probleem blijft bestaan, volgt een klassikale remediëring. Over verhoogde zorg in de vorm van compenserende of dispenserende maatregelen maken de teamleden steeds afspraken met de zorgcoördinator en de ouders. Een vlotte, snelle, kort op de bal spelende communicatie met ouders over de zorg voor leerlingen kenmerkt de school.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen muzische vorming in onvoldoende mate. Het aanbod is verscheiden, onevenwichtig, onsamenhangend en onvolledig. Beeld- en muzikale activiteiten overwegen. De domeinen drama en beweging komen te beperkt aan bod. Het nieuwe leerplan media implementeerde het team nog niet en uit het oude zijn te weinig elementen aanwezig. Er ontbreekt een kwaliteitsvolle, doordachte en aan de leerplannen gekoppelde systematiek om het muzisch aanbod op schoolniveau te plannen, bewaken, evalueren en om hierover te rapporteren.

Curriculum	Verschillende teamleden geven aan wat betreft het aanbod binnen het leergebied muzische vorming nog erg zoekende te zijn, nog in de 'beginschoenen' te staan. Naar aanleiding van een navorming, werden de onderwijzers zich in grotere mate bewust van de verschillende muzische domeinen. Dit resulteerde in het viermaal per schooljaar organiseren van klasdoorbrekende muzische namiddagen. Tijdens deze namiddagen maakten de leerlingen in een doorschuifstelsel telkens met een activiteit uit een ander domein kennis. In een latere fase werd deze werking opgesplitst voor jongere en oudere leerlingen zodat een meer gedifferentieerd en gradueel aanbod mogelijk werd. Recenter stapte men af van de domeinspecifieke werking en gaf men de muzische namiddagen een domeinoverschrijdende en thematische invulling. Volgens een leerlingenbevraging is het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen tijdens deze klasdoorbrekende namiddagen groot. Dit motiveert de onderwijzers om deze werking verder te zetten.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Op dit ogenblik weten de onderwijzers, door het ontbreken van een gemeenschappelijke studie van en een correct zicht op de visie, achterliggende kerngedachten en uitgangspunten van het leergebied, niet op welke wijze ze muzische vorming dienen vorm te geven. Dit resulteert in een erg verscheiden, onevenwichtig, onsamenhangend en onvolledig aanbod. Hierin overwegen beeld- en muzikale activiteiten. Sommige onderwijzers benoemen enkel deze domeinen in hun planning. Drama en beweging komen in veel mindere mate aan bod en houden in dat geval, zeker in de lagere leerjaren, een strakke band aan met Nederlands.

Om 'blinde vlekken' te detecteren, startten verschillende teamleden erg recent met het noteren van activiteiten onder domeinen. Een kwaliteitsvolle en doordachte systematiek om het muzisch aanbod op schoolniveau te plannen en te bewaken ontbreekt echter.

De onderwijzers verwijzen sporadisch naar de leerplannen muzische vorming, de koepelrijen leerlijn of de eindtermen muzische vorming als referentiekader bij het vormgeven van hun muzisch aanbod. De onderwijzers beschikken over het nieuwe leerplan media. Een gemeenschappelijke studie van dit leerplan vond tot op heden niet plaats en uit het oude zijn te weinig elementen aanwezig. Sommige onderwijzers gebruiken al eens een ondersteunend pakket om inspiratie op te doen.

De leerlingen krijgen per definitie elk schooljaar de kans om een theatervoorstelling bij te wonen. Ook maken de leerlingen kennis met verschillende hedendaagse audiovisuele opname- en weergavetoestellen en bekijken ze films. De landelijke ligging van de school, het beperkte aanbod uit de onmiddellijke schoolomgeving en de financiële middelen vormen volgens de onderwijzers een obstakel voor wat betreft het aanbieden van een ruimer (buitenschools) cultureel aanbod en het kennismaken met de 'kunsten'.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

Het schoolbeleid maakte de onderwijzers bewust van de te besteden onderwijstijd aan muzische vorming. De onderwijzers houden zich meestal aan deze richtlijn. Al vallen activiteiten muzische vorming al eens makkelijker weg in vergelijking met het aanbod van andere leergebieden.

In de klasbeelden overheerst modelmatig en productgericht muzisch werk. De meeste klassen hebben een beperkte muzische uitstraling. Van initiatief van leerlingen, aanzetten tot exploreren en experimenteren zijn weinig sporen te vinden.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Het team beschikt niet over een inventaris van de op school ter beschikking zijnde muzische materialen. De minimale materiële vereisten zoals in de leerplannen weergegeven, bestudeerden of raadpleegden de onderwijzers niet.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

De evaluatie van de muzische ontwikkeling slaat meestal enkel op de attitudinale aspecten. Een leerplangerelateerde evaluatie vinden we zo goed als niet terug. Visie en afspraken op schoolniveau over het evalueren ontbreken.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie*

Het leergebied muzische vorming heeft geen systematische plek in het leerlingenrapport. In bepaalde rapporten ontbreekt een rapportering over muzische vorming. Sommige onderwijzers plaatsen geregeld een score in de vorm van een wiskundig symbool voor enkele domeinen van het leergebied, onderaan de scores van de andere leergebieden. Dit gebeurt in voorkomend geval bijna uitsluitend voor de domeinen beeld en muziek. Andere onderwijzers geven een korte woordelijke beoordeling en plaatsen deze dan meestal onder de rubriek waar ook over de motorische ontwikkeling en attitudes gerapporteerd wordt. Mondelinge feedback geven en mekaars werk bespreken en beoordelen, komen wel voor.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Er is geen of weinig aandacht voor muzische elementen bij de observaties, overgangsgesprekken of tijdens het multidisciplinair overleg. Ondanks de plaats die hiervoor voorzien is in het digitale leerlingvolgsysteem, noteren de onderwijzers nog weinig over de muzische talenten en de beginsituatie van de leerlingen. De onderwijzers spreken de leerlingen sporadisch aan op deze talenten en interesses. Zo krijgen de leerlingen die een muziekinstrument bespelen al eens de kans om dit mee te brengen naar de klas. Wel hebben alle onderwijzers uitgesproken aandacht voor het positief waarderen, aanmoedigen, respect hebben voor en geregeld nabespreken bij muzisch werk. Een gedifferentieerd aanbod, experimenteren of zelf keuzes maken, komen minder voor.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van de deskundigen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' omwille van de systematiek waarmee zij tekorten opspoorde en wegwerkte, kleinere (tussentijdse) oplossingen realiseert en aandacht heeft voor proactieve acties. De onderwijsinspectie rekent er wel op dat de hulpverleners de nodige vorming zullen krijgen zoals voorzien binnen de organisatie van de scholengemeenschap.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Naar analogie met haar visie op onderwijs, benadrukt het schoolbeleid in haar zorgvisie het streven naar het welbevinden van elk kind.

Het schoolteam geeft in de momentane visieteksten aan deze vorm te geven op kind-, klas- en schoolniveau. Het team beschrijft vooral hoe de praktische invulling van deze zorg plaats kan vinden: op welke wijze en voor welke problemen. Opvallend hierbij is dat in deze omschrijving het leerkrachtniveau geen expliciete invulling krijgt. Daar waar dit toch een maatschappelijke verwachting is.

Ondersteuning Dit hiaat weerspiegelt zich in de praktijk van de zorgwerking, waar de aandacht voor de ondersteuning op het lerarenniveau nog vrij gering is. Reflectie op schoolniveau leidde van het afbouwen van de werking met een 'taakklas' naar een werking met meer klasinterne ondersteuning en binnenklasdifferentiatie. Uit de gesprekken blijkt dat er een grote openheid groeide ten opzichte van klasinterne ondersteuning en de vernieuwde zorgwerking. Deze ondersteuning beperkt zich echter nog in vrij grote mate tot het kindniveau.

Over de ondersteuning op dit kindniveau maakte het team afspraken. Van elke klastitularis verwacht het beleid een brede preventieve basiszorg. Hierin houden de leraren rekening met verschillende problemen en differentiëren zij wat betreft tempo, concentratie en belangstelling. De leraren voorzien met het onderwijsleerpakket voor Nederlands en wiskunde basisleerstof en uitbreidingsleerstof. De aandacht van de scholengemeenschap voor de leerlingen met leervoorsprong, vinden we ook terug in de Puzzel. Deze leerlingen krijgen een verruimd wiskunde-aanbod. Kansen voor deze leerlingen om zich in te zetten ten behoeve van de mede-leerlingen en om sociale vaardigheden te ontwikkelen of uitdagende opdrachten gericht op andere ontwikkelingsdomeinen, komen eerder sporadisch voor.

Met verschillende genormeerde, valide en betrouwbare toetsen brengen de leraren de ontwikkeling van de kleuters en lagere schoolleerlingen in kaart. In de lagere afdeling focussen de onderwijzers hierbij in grote mate op de spellingontwikkeling en op de ontwikkeling van het technisch lezen.

De klasinterne en -externe ondersteuning door de zorgleraren legt het team in overleg jaarlijks vast en stuurt het beleid, op basis van de leerlingenkenmerken en de leerlingenaantallen, jaarlijks bij. De kinderen met extra noden bespreken de onderwijzers tijdens het multidisciplinair overleg. De teamleden hanteren hiervoor procedures. Deze stelde het zorgteam bij de implementatie van het digitale kind- en leerlingvolgsysteem dit schooljaar bij. Overgangsgesprekken, beginsituatiebepaling, hulpvraag, probleemstelling, reeds geleverde inspanningen en acties vinden hierin hun plaats. In lijn met de schoolvisie waarin het welbevinden van de kinderen centraal staat, is ook in het digitale leerlingvolgsysteem standaard een rubriek 'positieve kindkenmerken' voorzien. Deze vullen de leraren vrij consequent, maar soms weinig leerlingspecifiek in. Het multidisciplinair overleg leidt elk traject in goede banen.

De school staat voor de uitdaging om in de zorgwerking een evenwicht te vinden tussen de ondersteuning op kind-, leraar- en schoolniveau. Dit geldt evenzo voor het zoeken naar evenwicht tussen klasinterne en klasexterne zorgbegeleiding. Ook de momenteel erg uitgebreid ingezette deelname van schoolexternen in begeleidingstrajecten kan het (zorg)team kritisch onder de loep nemen.

- Doeltreffendheid** De effecten van de leerbegeleiding en de zorgwerking brengt het zorgteam op schoolniveau niet gestructureerd en systematisch in kaart. Wel gebeurt geregeld een bevraging op leerlingenniveau, bijvoorbeeld met betrekking tot het 'tandemlezen' en het 'kleutervoorlezen'. In de kleuterafdeling neemt het team per definitie de besluiten die het op een multidisciplinair overleg neemt met betrekking tot een bepaalde kleuter, bij een volgend overleg terug op om te kijken wat werkt, wat geborgen kan worden en wat moet worden bijgestuurd. Ook in de lagere afdeling sluit het zorgteam elk multidisciplinair overleg over een leerling af met 'besluiten en afspraken'. De klastitularissen gebruiken deze besluiten en afspraken systematisch als startpunt bij een volgend multidisciplinair overleg over deze leerling. De rubriek 'geleverde inspanningen en effecten' vullen de onderwijzers aan om stil te staan bij het eigen handelen en om niet te snel een ondersteuningsvraag te stellen. De leraren zetten stappen om extra zorginterventies handelingsgericht bij te houden.
- Ontwikkeling** Het zorgteam levert op dit ogenblik inspanningen om de implementatie van een vernieuwde en hedendaagse zorgwerking, gebaseerd op een zorgcontinuüm bestaande uit verschillende fasen, voor te bereiden en te plannen. Hiervoor baseert het zich op het koepeleigen instrument. De zorgleraren professionaliseerden zich hierover reeds via nascholing en begeleiding. Bijkomend draagt het tweemaandelijks gepland zorgoverleg op het niveau van de scholengemeenschap bij tot een vergroten van de expertise van de zorgteamleden.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het schoolteam hanteert geen geëxpliciteerde visie op evaluatie. Impliciet verwacht het schoolbeleid een brede evaluatiepraktijk. De teamleden hanteren de evaluaties vooral als een verantwoordingsinstrument, maar zijn zich bewust van de noodzaak om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de in de leerplannen hierover opgenomen richtlijnen en uitgangspunten.
- Ondersteuning** Over de frequentie van de evaluaties maakte het beleid duidelijke afspraken. In de kleuterafdeling vormen de dagelijkse observaties de basis voor informeel en multidisciplinair overleg. Over de registratiewijze van de observaties maakte het team weinig afspraken. De kleuteronderwijzers hanteren een genormeerde schoolrijpheidstoets. Met een bijkomend valide kleutervolgsysteem brengen de kleuteronderwijzers, indien nodig, de ontwikkeling van een kleuter met extra noden in kaart. De lagere afdeling werkt met een 'tienwekensysteem'. Dit resulteert in drie rapporten per schooljaar waarin de ouders een beeld krijgen van de ontwikkeling van hun kind. De toetsen uit het leerlingvolgsysteem focussen uitsluitend op wiskundige, spelling- en leestechische vaardigheden. Voor de leerlingen met leervoorsprong voorzien de onderwijzers een gedifferentieerde evaluatie en een extra rapportje voor het leergebied wiskunde. Momenten waarop de leerlingen met extra noden tijdens evaluatiemomenten van compenserende of dispenserende maatregelen gebruikmaken, maken de onderwijzers niet herkenbaar in de rapportering.

Het team staat open voor externe evaluaties. Hiervoor nemen vierde en zesde leerjaar voor een aantal leergebieden deel aan de koepeltoetsen en schooloverstijgende toetsen. Vorig schooljaar nam de school deel aan de peilingsproef Nederlands.

Het welbevinden en de betrokkenheid krijgen een prominente en expliciete plaats in de evaluatiepraktijk. Driemaal per schooljaar brengen de leraren het welbevinden en de betrokkenheid van elk kind in kaart. De bevindingen bespreken de leraren vervolgens consequent met de ouders. De leerlingen krijgen in dit evalueren, maar ook al tijdens enkele andere momenten, de kans om zichzelf te evalueren. Andere niet-cognitieve aspecten evalueren de leraren minder gericht.

Doeltreffendheid De leraren wenden het multidisciplinair overleg aan om de evaluatiegegevens op leerlingenniveau te bespreken. Dankzij het nieuwe digitale leerlingvolgsysteem is deze informatie voor alle betrokkenen permanent ter beschikking. Het expliciet bespreken van de evaluatiegegevens tijdens de personeelsvergaderingen met het oog op bijstellingen op schoolniveau, vormt niet de gewoonte.

Een aantal onderwijzers maakt reeds in enige mate gebruik van foutenanalyses. De zorgleraar van de lagere afdeling investeert veel tijd in het maken van foutenanalyses bij de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Eerder sporadisch sturen enkele leraren aan de hand van de evaluaties het eigen didactisch handelen bij. De resultaten van de schooloverstijgende toetsen leiden hoofdzakelijk tot bijstellingen op korte termijn in de onderwijspraktijk van de betrokken onderwijzers. Een reflecteren over de betrouwbaarheid van de eigen toetsen vond nog niet plaats.

Ontwikkeling De geplande integratie van de rapportering in het afgelopen schooljaar geïmplementeerde digitale leerlingvolgsysteem spoort het schoolbeleid aan om ook de hieraan gelieerde evaluatiepraktijk bij te sturen. Het schoolteam kan zich erover beraden om aan de integratie van leerlingvolg- en rapporteringssysteem ook voor beide afdelingen een doelgericht en samenhangend planningssysteem te koppelen. Zodat naast de totale ontwikkeling en de zorginterventies, ook het aanbod in kaart gebracht en bewaakt wordt.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De gedreven, erg bereikbare en toegankelijke directeur kwam na een periode met een wisselend leiderschap een viertal jaren geleden in dienst. Stilaan kreeg zij de ruimte om autonoom en dynamisch leiding te geven aan het gemotiveerde en hardwerkende schoolteam. De directeur investeerde doelbewust in gelijkgerichtheid en samenwerking. Dankzij haar inspanningen ontstond een gestructureerde en ordelijke schoolomgeving.
- De deelname van de geëngageerde leraren in de 'directieraad', en in het zorg- en in het GOK-team, staat garant voor een schoolbeleid met inspraak en een breed draagvlak.
- De directeur voert geregeld niet-formele klasbezoeken uit en neemt zoveel mogelijk deel aan de activiteiten in de klassen en aan het schoolleven in al zijn facetten. Formele klasbezoeken voert zij hoofdzakelijk uit bij de tijdelijke leraren. Dit is in lijn met de verwachting op scholengemeenschapsniveau met betrekking tot de begeleiding van de nieuwe leraren. De directeur volgt het effect van de opgestarte onderwijskundige processen bij de meer ervaren leraren op via formele functioneringsgesprekken, maar koppelt hier nog geen klasbezoeken aan. Met het oog hierop kan het schoolteam in overleg de plannings- en observatiedocumenten kritisch analyseren en herleiden tot functionele instrumenten voor de bewaking en de bijsturing van de volledigheid van het onderwijsaanbod. Het schoolbeleid kan de planlast en de functionaliteit van deze documenten bewaken.
- Om zich in de kleuterwerking te verdiepen, investeerde de directeur bij haar aantreden wel bewust in klasbezoeken bij de kleuteronderwijzers.
- Visieontwikkeling** De schoolvisie waarin de Puzzel staat voor 'samen' school maken, elkeen zijn verantwoordelijkheid nemend, als puzzelstukken passend in mekaar, vormt de rode draad doorheen de beleidsbeslissingen. De directeur investeerde hiermee niet alleen in een warme schoolomgeving voor elk kind, maar tevens uitgesproken in het welbevinden van elk teamlid. Deze aandacht voor het welbevinden van mekaar weerspiegelt zich ondertussen in het handelen van alle leraren. De teamleden bevestigden dit welbevinden en de groei naar openheid en respect voor mekaar.
- De pijlers van het schooleigen pedagogisch project herwerkte en reduceerde het team recent gemeenschappelijk. Tijdens de personeelsvergaderingen waakt het beleid erover om steeds acties en prioriteiten aan de pijlers van het pedagogisch project te koppelen. Dit verhoogt de betrokkenheid en de motivatie van de leraren met betrekking tot het realiseren van de schoolvisie. Recent werkten (deel)teams aan prioriteiten rond ICT en werkhouding.
- Ondanks de investering in gelijkgerichtheid, relateert het team tot op heden de uitwerking van onderwijskundige processen en vernieuwingen slechts minimaal aan de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen.
- Besluitvorming** De directeur streeft een open communicatie en een democratische besluitvorming na. De werking met de ondersteunende teams vormt hiervoor de basis. Tijdens de personeelsvergaderingen resulteert deze houding in een streven naar consensus en het zelf verwerven van inzichten.
- Een beperkt aantal praktische werkgroepen ondersteunt de schoolwerking. De maandelijkse personeelsvergaderingen verlopen doelgericht. De directeur waakt over een evenwichtige en inhoudelijk voldoende sterke agenda. Regelmatig voorziet het beleid een deelvergadering voor de beide afdelingen.

Zodoende kunnen zowel de kleuter- als de lagere afdeling niveau-eigen agendapunten opnemen. In dat geval stuurt de directeur, omdat hier behoefte aan is, meestal de lagere afdeling aan. Ook de bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding, de ICT-coördinator, eventuele externen, en - erg regelmatig - de zorgleraren, nemen hun verantwoordelijkheid en een rol op in de personeelsvergaderingen.

Kwaliteitszorg Het schoolteam voert bewust (zelf)evaluatie uit en verzamelt gegevens in functie van kwaliteitszorg. Een gerichte analyse en aansluitende acties op basis van die (zelf)evaluatie, tevredenheidsonderzoeken of externe evaluatie vinden op schoolniveau weinig doelbewust plaats. Het vormt nog een uitdaging om het kwaliteitszorgsysteem te optimaliseren door een ruimere en meer systematische verzameling en analyse van interne en externe data. Het schoolteam kan tevens investeren in een gefaseerde en doelgerichte pedagogische prioriteitenplanning, gekoppeld aan nascholing en professionalisering.

Talenbeleid De school formuleerde, omwille van het ontbreken van anderstalige leerlingen, nog geen schooleigen visie op talenbeleid. De teamleden brengen wel, geïntegreerd in de zorgwerking, vrij systematisch de behoeften inzake taalvaardigheid Nederlands in kaart en koppelen hieraan voor taalzwakke leerlingen ondersteuning. Hiervoor beschikt het team over diverse ondersteunende materialen.

Een van de klassen communiceert met een Franstalige school om een positieve omgang met taaldiversiteit en -cultuur te bevorderen. Eenzelfde doel streven de leraren geregeld na bij het deelnemen aan projecten.

Opvallend is de aandacht voor en de inzet van middelen gericht op een vlotte leesontwikkeling, een sterke leescultuur en -motivatie en de klasdoorbrekende activiteiten die hiervoor georganiseerd worden.

De school kan in de toekomst de analyse van de output en de professionalisering met het oog op het ontwikkelen van een talenbeleid optimaliseren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen (groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod voor het leergebied Nederlands dat in de beide afdelingen tegemoet komt aan de maatschappelijke opdracht.
- De aandacht voor een veilig en positief school- en klasklimaat waarin het welbevinden van de kinderen centraal staat.
- De aanzet om het onderwijsaanbod Nederlands en wiskunde te vergelijken met de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplandoelen.
- De stevige inzet op schoolniveau in het aanwakkeren van het leesproces en de ondersteuning van taalzwakkere lezers.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De stappen die het zorgteam zet om de zorgvisie en -werking te actualiseren en het openstaan van de leraren voor deze vernieuwde zorgwerking.
- De opvolging van de ontwikkeling op kleuter- en leerlingenniveau in dialoog met de ouders.
- Het gestructureerd en betrouwbaar evalueren van de spelling- en leestechische vaardigheden van de leerlingen.
- De prille initiatieven die leerlingen aanzetten om zichzelf te evalueren.
- Het deelnemen aan externe evaluaties in functie van kwaliteitszorg.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedreven, bereikbare en dynamische schoolleiding die een open communicatie nastreeft en actief aan zoveel mogelijk aspecten van het schoolleven deelneemt.
- De democratische besluitvorming, de werking met ondersteunende teams die het draagvlak voor beleidsbeslissingen vergroten en de aandacht voor een gestructureerde en ordelijke schoolomgeving.
- De aandacht en het respect van alle schoolparticipanten voor elkeens welbevinden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling afspraken maken over het doelbewust nastreven van specifieke, leeftijdsgerelateerde en aan het thema gekoppelde woordenschat.
- De hoeken permanent en doelgericht verrijken in functie van het thema en het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- In de kleuterafdeling de talige en niet-talige boodschappen in het klasbeeld verhogen als rijke basis voor het latere lezen en schrijven.
- In de lagere afdeling zorgen voor een evenwicht tussen instructiemomenten en gevarieerde, actieve werkvormen met meer kansen voor zelfsturing en leerlinginitiatief.
- In de lagere afdeling de aandacht en de onderwijstijd voor de domeinen spreken en luisteren vergroten.
- In de lagere afdeling de wandplaten voor het leergebied Nederlands gradueel opbouwen en er een functioneler en dynamischer invulling aan geven.
- In beide afdelingen gelijkgericht, aan de leerplandoelen gekoppeld, efficiënt en transparant het volledige aanbod plannen, uitvoeren, bewaken en bijsturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ondersteuning op lerarenniveau uitbouwen zodat alle klasleraren vaardiger worden in het opzetten van de preventieve basiszorg. Verhoogde zorgmaatregelen en de uitbreiding van zorg in kaart brengen, bijsturen en streven naar een evenwicht tussen klasinterne, klasexterne en schoolexterne begeleiding.
- De evaluatiepraktijk voor de leergebieden afstemmen op de uitgangspunten van de bijhorende leerplannen.
- Op schoolniveau streven naar een systematiek die observatie-, evaluatie- en rapporteringsgegevens breed en doelgericht weergeeft.

Wat betreft het algemeen beleid

- Investeren in een gezamenlijke visieontwikkeling als fundament voor de uitwerking van onderwijskundige processen en vernieuwingen. Hierbij ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen gebruiken als referentiekader voor kwaliteitsvol onderwijs.
- Plannings- en observatiedocumenten kritisch analyseren en herleiden tot functionele instrumenten voor de bewaking en de bijsturing van de volledigheid van het onderwijsaanbod. Planlast bewaken in functie van functionaliteit.
- Via gerichte klasbezoeken het effect van opgestarte onderwijskundige processen in kaart brengen en opvolgen.
- Investeren in een gefaseerde en doelgerichte pedagogische prioriteitenplanning.
- Het kwaliteitszorgsysteem optimaliseren door een ruimere en meer systematische verzameling en analyse van interne en externe data.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- In de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate nastreven. Het leergebied vorm geven vanuit de decretale uitgangspunten. Visie en leerplandoelen aanwenden in functie van aanbod, doelgerichtheid, evenwicht en samenhang.
- In de lagere afdeling de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate bereiken. Het leergebied vorm geven vanuit de decretale uitgangspunten. Visie en leerplandoelen aanwenden in functie van aanbod, doelgerichtheid, evenwicht en samenhang.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-06-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart HAENRAETS de inspecteur-verslaggever	Kristel PAZEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	